858/10

Den 30. december 2010 blev i sag nr. 77.863:

xxxxxx xxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har motorkøretøjsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager over præmiestigning på den tegnede forsikring.

Det fremgår af sagen, at klageren den 15/5 2008[1B] var involveret i et færdselsuheld, da han i et vejkryds foretog et højresving med sin lastbil, hvorved han ramte en cyklist, der skulle ligeud i krydset. Cyklisten døde som følge af ulykken.[2]

Klageren blev ved dom afsagt af byretten den 3/9 2009[7] frifundet for overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab og for påstanden om betinget frakendelse af førerretten. Han blev idømt en bøde for tilsidesættelse af færdselslovens § 3, stk. 1, og § 26, stk. 6. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret den 2/12 2009.[8]

Klageren har i klageskrivelse af 12/2 2010 redegjort for sagens omstændigheder således:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Den 12. januar 2010 modtog jeg en præmieforhøjelse på min vare- og lastbilforsikring. Forsikringen dækker lastbil, der anvendes i min anlægsgartnervirksomhed. Præmieforhøjelsen skyldtes en ændring fra trin 08 til trin 05 med tilbagevirkende kraft til 15.05.2010 og betød en merudgift for perioden fra maj 2008 til 31. december på samlet 44.690. Fra 1. januar udgør præmien 48.592,50 årligt, hvilket svarer til det dobbelte af præmien på trin 08.

Præmieforhøjelsen er ikke begrundet og jeg har ved henvendelse til TopDanmark ikke kunne få oplyst, hvad grundlaget er for præmieforhøjelsen. Afvisningen skete med henvisning til, at der var personfølsomme oplysninger i sagsmaterialet. Efter at have gentaget mit krav om en begrundelse flere gange, modtog jeg i brev af den 1. februar d.å. oplysninger om at Top-Danmark på ansvarsforsikringen havde udbetalt 47.319,63 og på kaskoforsikringen 3.712,58.

…

I mail af 04.02.2010 forklarer TopDanmark, at selskabet har påtaget sig erstatningspligten overfor cyklistens efterladte og henviser til, at det er sket på baggrund af oplysninger i politiets rapport fra 2008. Der er således udbetalt et samlet beløb på 47.319 63 til dækning af begravelsesudgifter og advokatbistand. Dette er sket med henvisning til at de efterladte har krav på dækning af disse udgifter af den ansvarlige skadevolder.

Klagepunkter:

A Præmieforhøjelsen er sket på baggrund af politirapporten fra 2008. Herved er der ikke lagt vægt på, at jeg er frikendt for straffeansvar og overtrædelse af færdselsloven ved landsrettens dom. Jeg kan derfor ikke betragtes som ansvarlig skadevolder. Hændelsen giver dermed ikke adgang til regreskrav efter Vilkår for Vare- og Lastbiler, Maj 2000 pkt. 15 B i Fælles Vilkår.

B Præmieforhøjelsen modsvarer en udgift til begravelse og advokatbistand. Beløbet forekommer urimeligt højt i betragtning af, at jeg er frikendt for ansvar.

C Præmieforhøjelse er ikke varslet. Af Vilkår for Vare- og Lastbiler, Maj 2000, pkt 8 i Fælles Vilkår, fremgår, at vilkårsændringer kan foretages med 1 måneds varsel.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

1. Annullering af præmieforhøjelse med tilbagevirkende kraft til 15.05.2008.
2. Såfremt kravet om præmieforhøjelse fastholdes, skal præmieforhøjelsen reduceres til et beløb, der svarer til det gennemsnitlige beløb, der udbetales til dækning af begravelsesudgifter og advokatbistand i tilsvarende sager."

Af selskabets brev af 10/3 2010 til nævnet fremgår bl.a.:

"vi har som ansvarsforsikringsselskab for klager anerkendt erstatningspligten i henhold til færdselslovens § 108 og betalt begravelsesomkostninger og salær til skadelidtes forældre og deres advokat med i alt 47.319 kr.

Begravelsesomkostninger er afregnet i henhold til erstatningsansvarslovens § 12 og ligger inden for rimelighedskriteriet.

Herudover er der afregnet en kaskoudgift på 4.640 kr. til Falck.

Klager anfører, at han er frifundet for uagtsomt manddrab og overtrædelse af færdselslovens § 26 stk. 5 i straffesagen.

En afgørelse i en straffesag er ikke umiddelbart anvendelig for afgørelsen af erstatningsansvaret på grund af betingelserne for strafbarhed. Blandt andet vil selv en meget lav grad af uagtsomhed, medføre erstatningsansvar efter den almindelige erstatningsregel, hvorimod den som hovedregel lades straffri i straffesagen.

Hertil kommer, at klagers ansvarsgrundlag i det aktuelle uheld er objektivt jf. færdselslovens § 101 stk.1 samt at klager i den konkrete højresvingssituation har været pålagt en ubetinget vigepligt.

Klager har tegnet en forsikring med præmietrinsregulering over 9 præmieklasser som følger: A, B, 0, 1, 2, 3, 4, 5 og 8. Præmieklasse A er dyreste klasse.
…
Klager var før skadetidspunktet i klasse 8 og nærmeste dyrere klasse er klasse 5. Klagers præmie betales halvårlig og jf. vedlagte beregning over klagers aktuelle præmieforløb fremgår det at klager pr. 15. maj 2011 vil være tilbage i klasse 8 medmindre, der forinden sker en ny skade.

En præmieforhøjelse kan undgås, hvis man ønsker at indbetale skadeudgiften til selskabet, men jeg har beregnet at præmieforhøjelsen på klagers police udgør 43.801,72 kr. såfremt det forudsættes, at der ikke sker andre skader inden 15. maj 2011, hvorfor det ikke umiddelbart kan betale sig for klager."

Klageren har i brev af 4/4 2010 til nævnet bl.a. anført:

"jeg er uforstående overfor Topdanmarks krav om dækning af udgifter til skadelidtes advokat, idet sagen kun har været ført som straffesag og således gennemført af anklagemyndigheden. Skadelidte har således ikke anlagt civilsøgsmål om erstatning og har derfor ikke haft behov for advokatbistand."

Selskabet har i brev af 21/4 2010 til nævnet bl.a. bemærket:

"I henhold til færdselslovens § 108 stk. 1 hæfter vi umiddelbart overfor skadelidte for erstatning efter § 105 stk.1.

Udgifter til advokatsalær kan i et vist omfang kræves erstattet i henhold til Erstatningsansvarslovens § 1, når det skønnes at være nødvendigt eller rimeligt.

I den konkrete sag har afdødes forældre været bistået af en advokat og vi har fundet udgiften rimelig."

Klageren har i brev af 6/5 2010 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg vil gøre opmærksom på, at vidneudsagn fra de 2 vidner i både byret og landsret kun fortæller at modparten har handlet groft uagtsomt og til skade for sig selv, ved - iflg. vidnerne, på ingen måde at have orienteret sig i retning af lastbilen op til og under ulykkesøjeblikket.

Udtalelser fra den motorsagkyndig sandsynliggør at jeg, selv ved den yderste agtpågivenhed - som jeg i dette tilfælde har udvist, ikke har kunne undgå at påkøre modparten da denne havde placeret sig i min blinde vinkel.

I forbindelse med erstatningsansvarsloven § 1, vil jeg påpege at modparten ikke var hjemmeboende eller på anden vis havde bofællesskab med sine forældre, hvorfor jeg på ingen måde kan acceptere at skulle udrede udgifter som afdødes familie må have haft."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**5 Prisen afhænger af skadeforløbet**

A Prislisten indeholder 9 præmieklasser:
A, anvendes som maksimumpræmie efter skade i klasse B.
B, anvendes efter et skadefrit år i klasse A.
0, anvendes som startpræmie eller efter et skadefrit år i klasse B.
1, anvendes efter et skadefrit år i klasse 0.
2, anvendes efter et skadefrit år i klasse 1.
3, anvendes efter et skadefrit år i klasse 2.
4, anvendes efter et skadefrit år i klasse 3.
5, anvendes efter et skadefrit år i klasse 4.
8, anvendes efter tre skadefri år i klasse 5.
B For hver skade under enten ansvars- eller kaskoforsikringen, der medfører udgift for Topdanmark, flyttes forsikringen pr. skadedato.
I præmieklasse B, 0 og 8 flyttes til nærmeste dyrere klasse, hvor der startes forfra.
I præmieklasse 1, 2, 3, 4 og 5 flyttes 2 klasser tilbage, hvor der startes forfra.
C Flytning sker dog ikke, hvis
1. skaden er forvoldt, mens bilen var overladt til værksted, servicestation o.l.. eller overdraget til en ny ejer, jf. punkt 1 B og C.
2. skaden er forvoldt af en kendt skadevolder, hvis erstatningsansvar bortfalder i medfør af erstatningsansvarslovens paragraffer 19 og 24.
3. Topdanmark skal betale erstatning til føreren af et andet motordrevet køretøj for personskade efter færdselslovens paragraf 103, stk. 1, selv om den ansvarlige for den her forsikrede bil er uden skyld i skaden efter reglen færdselslovens paragraf 103, stk. 2.
4. den ansvarlige kendte skadevolder er ude af stand til at tilbagebetale Topdanmarks udgifter.
5. udgifterne alene er betalt i henhold til redningsforsikring udlandet, jf. punkt 21 eller retshjælpforsikring, jf. punkt 24.
6. skaden er omfattet af friskadeforsikringen.
7. skaden er indtruffet i en periode, hvor der kun betales stilstandspræmie."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at selskabet efter det oplyste ikke i forbindelse med præmieforhøjelsen underrettede klageren om baggrunden herfor og om størrelsen af de belastende skadeudgifter. Selskabet har herved tilsidesat Finanstilsynets vejledning af 1/10 2004 om forsikringsselskabers orientering til forsikringstager i forbindelse med autoskade, hvilket nævnet finder kritisabelt.

Det forhold, at klageren i straffesagen blev frifundet for uagtsomt manddrab, er i sig selv uden betydning for vurderingen af klagerens erstatningsansvar, der er objektivt, jf. færdselslovens § 101. Selskabet hæfter umiddelbart for dette ansvar, jf. lovens § 108.

Selskabet er i henhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser berettiget til at regulere præmien ved enhver skade, som medfører udgift for selskabet. Ifølge betingelserne flyttes forsikringen til nærmeste dyrere klasse pr. skadedato, hvorfor nævnet ikke kan kritisere, at selskabet med tilbagevirkende kraft fra 15/5 2008 forhøjede præmien til niveauet for klasse 5.

Nævnet bemærker dog, at såfremt klageren ønsker at betale for skadesudgifterne for derved at undgå præmiestigning, skal selskabet give klageren mulighed herfor. I denne forbindelse finder nævnet ikke grundlag for at kritisere størrelsen af de udgifter til skadelidtes begravelse, som selskabet har afholdt i medfør af færdselslovens § 108, jf. erstatningsansvarslovens § 12. Nævnet finder imidlertid, at den rette hjemmel for selskabets eventuelle pligt til at betale skadelidtes forældres advokatsalær er forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, 2. pkt., og ikke erstatningsansvarslovens § 1. Henset til sagens karakter finder nævnet, at selskabet ikke var forpligtet til at afholde disse omkostninger.

På denne baggrund finder nævnet, at selskabet skal tilbyde klageren at betale de af selskabet afholdte skadeudgifter med fradrag for salæret til skadelidtes forældres advokat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Topdanmark Forsikring A/S, skal give klageren mulighed for at undgå præmieforhøjelse ved, at klageren betaler de af selskabet afholdte skadeudgifter med fradrag for salæret til skadelidtes forældres advokat.

Klagen kan ikke i øvrigt tages til følge.

Poul Sørensen